

2024

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH
KRÄNKANDE BEHANDLING

Serina Charbachi

Förskolerektor

2024-01-02

Innehållsförteckning

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	3
Inledning	3
Skollagen – 6 kapitlet	3
Diskrimineringslagen (2008:567)	3
Vad är kränkande behandling?	4
Målsättning/syfte med arbetet mot kränkningar och diskriminering	5
Elefantens vision	5
Elefantens policy	5
Kartläggning	6
Samtal och möten	6
Observationer.....	6
Incidentrapporter.....	6
Mål och konkreta åtgärder	6
Förebyggande arbete och åtgärd vid upptäckt diskriminering, trakasseri eller annan kränkande behandling.....	7
Elefantens värdegrund:	7
Aktiva åtgärder:.....	7
Ansvar.....	7
Uppföljning och utvärdering	8
Revidering	8

Förankring av planen mot diskriminering och kränkande behandling	9
Främjande insatser 2023	9
Aktiviteter:.....	9
Alla som arbetar på förskolan har ansvar att:.....	10
Förskolechefen har ansvar att:	10

Bilaga 1: Incidentrapport för trakasserier

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enligt diskrimineringslagen tillika årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling, enligt 6 kap. skollagen (2010:800)

Inledning

Det demokratiska värdet skall utgöra grunden för all verksamhet i förskolan, skolan och fritidshemmet. All planering och alla aktiviteter skall genomsyras av ett gemensamt förhållningssätt som präglas av respekt, solidaritet och tolerans. Utgångspunkten för arbetet i Bildningsförvaltningen är att alla barn och ungdomar i förskola, skola och fritidshem ska behandlas likvärdigt. Alla ska ha samma möjligheter och rättigheter att fullgöra sin skolgång.

Skollagen – 6 kapitlet

Enligt 6 a kapitlet i skollagen skall kommunen/huvudmannen se till att alla pedagogiska verksamheter i kommunen:

- Målmedvetet arbetar mot kränkande behandling av barn och elever
- Gör allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling
- Varje år gör en plan mot kränkande behandling. Den ska till exempel innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Dessutom ska barn och elever engageras i arbetet med att ta fram planen.
- Lever upp till den så kallade handlingsplikten. Den innebär att så snart verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig utsatt så måste de agera och ta reda på vad som hänt. De måste också göra allt de kan för att det inte ska hända igen.
- I skollagens 6 a kapitel finns också ett förbud för vuxna i de pedagogiska verksamheterna att kränka ett barn eller en elev. Personalen har också en skyldighet att skapa en trygg miljö i verksamheten. Det kan ibland innebära att de måste använda sig av vissa disciplinära åtgärder, till exempel visa ut en elev från resten av en lektion. Även om det kan upplevas kränkande behöver det inte vara det i lagens mening.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Enligt diskrimineringslagen ska den som äger verksamheten se till:

- Att arbeta målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktions-hinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller ålder. Det innebär att skolorna ska göra allt för att ingen ska bli diskriminerad eller trakasserad.
- Att göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.
- Att varje år upprätta en **likabehandlingsplan** som innehåller en översikt över det som behövs göras för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever, dels förebygga och förhindra sexuella trakasserier.

Om en elev eller barn blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier och berättar det för någon vuxen i verksamheten, så måste verksamheten göra allt för att ta reda på vad som hänt och förhindra att det händer igen. Om så inte sker kan verksamheten bli skadeståndsskyldig.

Uppdraget att motverka kränkande behandling är en del av det demokratiska uppdraget. Detta hänger i sin tur samman med hela skolans, förskolan och fritidshemmets verksamhet. Arbetet mot kränkande behandling bör ses i ett vidare sammanhang och skall omfatta alla på verksamheten, dvs. barn, elever och vuxna som deltar i verksamheten, vilket också omfattar föräldrar/vårdnadshavare. Ansvar för att motverka kränkande behandling finns i ett antal styrdokument utöver skollagen och diskrimineringslagen. Dessa är läroplanerna, arbetsmiljölagen, brottbalken samt FN:s konvention om barns rättigheter.

Vad är kränkande behandling?

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningen är ett uttryck för makt och förtryck. Faktorer som kön, socioekonomisk bakgrund och etnicitet är betydelsefulla faktorer i de maktstrukturer som finns i samhälle och pedagogiska verksamheter. Strukturerna upprätthålls av normer. Att avvika från normen, att i något avseende uppfattas annorlunda, är ofta en grund för kränkning.

Kränkningar kan vara:

- **fysiska** (t.ex. att utsätta någon för slag och knuffar),
- **verbala** (t.ex. att hota eller kalla någon för elaka saker),
- **psykosociala** (t.ex. att utsätta någon för utfrysning, ryktesspridning),
- **text- och bildburna** (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms).

Kränkningen kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Även institutioner, som t.ex. pedagogiska verksamheter, kan genom strukturer och arbetssätt upplevas kränkande. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Kränkningen utförs av och drabbar såväl barn och ungdomar som vuxna. En viktig utgångspunkt är att den som uppges att han eller hon har blivit kränkt - ledsen, arg, sårad eller skadad - alltid måste tas på allvar. Individens subjektiva upplevelse är en viktig utgångspunkt i definitionen av kränkande behandling.

Denna handlingsplan omfattar arbetet mot:

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån:

- **kön**
- **könsöverskridande identitet eller uttryck**
- **etnisk tillhörighet**
- **religion eller annan trosuppfattning**
- **sexuell läggning**
- **funktionshinder**
- **ålder**

Diskriminering används också som begrepp i fall där samhällsinstitutioner genom t.ex. sina strukturer och arbetssätt upplevs kränkande.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en persons värdighet och som har samband med ovan angivna diskrimineringsgrunder.

Annan kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker en persons värdighet. Här avses den mobbning eller liknande beteende som har sin grund i att någon exv. är överviktig, har en viss hårfärg eller är ”plugghäst”.

Rasism bygger på föreställningen om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån en felaktig uppfattning om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper.

Främlingsfientlighet avser motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karaktäristika.

Homofobi avser motvilja mot och förakt för homo- bi- eller transsexuella personer.

Målsättning/syfte med arbetet mot kränkningar och diskriminering

Planen mot diskriminering och kränkande behandling gäller för alla som tillhör Elefantens Montessoriförskola, barn, föräldrar och personal. Där alla skall känna trygghet med varandra, att alla skall känna att de blir respekterade och att de har lika värde. Det är viktigt att vuxna i förskolan är ett föredöme för barnen i verksamheten.

- Personal, barn och föräldrar, skall mötas med respekt för sitt människovärde.
- Ingen skall känna sig rädd på väg till, från eller i verksamheten/på arbetsplatsen och inte heller på fritiden.
- Alla skall känna sig trygga i verksamheten och på arbetet.
- Alla vuxna skall ges möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling. Det handlar om kompetens om hur kränkningar förebyggs, upptäcks och motverkas.

Elefantens vision

- Alla barn ska på olika sätt uttrycka att de trivs på förskolan.
- Alla föräldrar ska uppleva att deras barn får en rättvis behandling och inte utsätts för diskriminering eller annan kränkande behandling vare sig av vuxna eller barn.
- Alla barn ska känna att de får möjlighet till aktiviteter och stimulerande utveckling.

Elefantens policy

Vi välkomnar alla barn och deras föräldrar till vår förskola och vi anser att mångfald är berikande för vår verksamhet. Vi vill erbjuda en trygg och utvecklande miljö där varje barn blir bemött utifrån sina förutsättningar och stimulerad till fortsatt utveckling både socialt och kunskapsmässigt. Vi anser att barn som har roligt och får uppleva kamratskap och olika möjligheter att lära och utvecklas får en god grund för ett livslångt lärande. Att konflikter uppstår mellan människor är naturligt och vår uppgift är att hjälpa barnen att lösa konflikter för att på så sätt utvecklas socialt. Detta förutsätter pedagoger/arbetande föräldrar som fungerar som goda exempel samt en dialog med barnens föräldrar och ett samarbete runt barnens utveckling. Vi måste tänka på barnens ålder, utvecklings- och mognadsnivå när vi

väljer hur vi ska träna barnen socialt eftersom barn inte alltid förstår konsekvenserna av sitt handlande.

Vi accepterar inga former av diskriminering eller annan kränkande behandling, vare sig mellan barn, vuxna eller barn och vuxna och därför arbetar vi både förebyggande, uppsökande och åtgärdande för att motverka detta.

Kartläggning

Samtal och möten

För att upptäcka eventuella kränkningar eller någon form av diskriminering för personalen regelbundna samtal med barnen om hur de upplever sin dag på förskolan, om de har kamrater att leka med och om det finns något som oroar dem.

Vid planerade individuella utvecklingssamtal som personalen har med barnen och deras föräldrar (ansvarig: Elefantens personal), och som styrelsens personalansvarige har med personalen (ansvarig: personalansvarig i styrelsen) uppmärksammas frågor om stämningen i verksamheten och om händelser och situationer av betydelse för dess uppdrag att främja likabehandling och motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Barnens vårdnadshavare är delaktiga i verksamhetens likabehandlingsarbete genom att delta i utvecklingssamtal och föräldramöten.

Observationer

Personalen gör regelbundet observationer av hur barnen leker och med vem/vilka. Personalen diskuterar regelbundet stämningen i verksamheten och om händelser och situationer av betydelse för verksamhetens uppdrag att främja likabehandling och motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Personalen deltar också vid utformning och utvärdering av likabehandlingsplanen.

Incidentrapporter

Rapporterade kränkningar och vidtagna åtgärder dokumenteras och diarieförs alltid. (ansvarig: förskolechefen i samarbete med styrelsen). I samband med att likabehandlingsplanen ses över och förbättras sammanställs incidentrapporterna.

Mål och konkreta åtgärder

Vi vill sprida kunskapen om hur man arbetar på ett bra sätt för att motverka diskriminering och kränkande behandling till samtliga föräldrar och all personal på Elefanten.

Åtgärd:

Alla föräldrar och all personal ska läsa den nya planen mot diskriminering och kränkande behandling, och diskutera innehållet på styrelsemöte, föräldramöte och personalmöte.

Förebyggande arbete och åtgärd vid upptäckt diskriminering, trakasseri eller annan kränkande behandling

Elefantens värdegrund:

Elefantens personal och föräldrar arbetar för att främja likabehandling och motverka diskriminering och kränkande behandling genom att:

- Alla vuxna är goda förebilder för barnen.
- Vi strävar efter ett förhållningssätt baserat på gemensamma rutiner och regler.
- Vi uppmuntrar positivt beteende och reagerar på det motsatta.
- Vi arbetar för att barnen ska tycka det är roligt att komma till förskolan.
- Vi informerar varandra om barnen för att kunna bemöta var och en utifrån hans/hennes förutsättningar.
- Vi arbetar med gruppstärkande övningar, väljer sånger och texter som främjar förståelse och samhörighetskänsla.
- Vi använder arbetssätt som utvecklar barnens empati och sociala kompetens

Aktiva åtgärder:

- Vi reagerar och tillrättavisar den som kränker någon annan.
- Samtal med de inblandade med möjlighet att lösa konflikten omedelbart.
- Incidentrapport skrivs.
- Vid behov genomförs enskilda samtal med den kränkta och den som utsätter. Samtalsblankett; bilaga 1 används.
- Vid upprepade kränkningar, samtal med barn och föräldrar. Samtalsblankett; bilaga 1 används.
- Vid behov genomförs uppföljningssamtal. Samtalsblankett; bilaga 1 används.

Ansvar

Förskolan är skyldig att agera så snart någon ur personalen får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserande eller annan kränkande behandling. Enligt lagens 3 § ges huvudmannen, styrelsen ansvar att anställda följer lagen och att det finns en plan för arbetet med att motverka diskriminering på förskolan. Det åligger samtliga i personalen att reagera mot, samt informera styrelsen om man ser att någon i personalen kränker eller diskriminerar ett barn och styrelsen ansvarar för att detta upphör omedelbart.

Styrelsen, huvudmannen har ansvar för åtgärderna vid upptäckt diskriminering, trakasseri eller annan kränkande behandling. Styrelsen ansvarar även för att all personal på förskolan som arbetar med barn, får utbildning eller grundlig information om vad kränkande/diskriminering är, konsekvenser av det och det lämpligaste sättet att stävja det.

Förskolechefen ansvarar för att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera förskolans handlingsplan för att förebygga och motverka kränkande behandling mellan barn, mellan personal och barn och mellan personal. Förskolechefen ansvarar för att nyanställd personal informeras om likabehandlingsplanen och hur förskolan arbetar mot diskriminering och kränkande behandling.

Personalen/pedagogerna ansvarar för att barnen informeras om lagen och hur förskolan arbetar mot diskriminering och kränkande behandling. Detta sker naturligtvis på lämplig nivå för respektive ålder. Pedagogerna har ett ansvar att föregå med gott exempel.

Alla medarbetare på förskolan är skyldiga att så fort som möjligt att åtgärda i lindriga fall och rapportera sådana till förskolechef så att de tillsammans kan vidta åtgärder.

Alla föräldrar är delaktiga i barnets situation på förskolan bl.a. genom utvecklingssamtalet och genom övrig delaktighet i förskolan. Föräldrarna ska också agera som föredömen och stödja Likabehandlingsplanens budskap i hemmet och på fritiden.

Uppföljning och utvärdering

Resultatet av våra åtgärder för att främja likabehandling och motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling mäts genom sammanställning av incidentrapporter. Dessa resultat diskuteras i styrelsen samt i personal- och barngruppen och förslag till förbättringsåtgärder tas fram.

Revidering

Likabehandlingsarbetet följs upp varje år i verksamhetens kvalitetsredovisning. I kvalitetsredovisningen föreslås förbättringsåtgärder. Varje år revideras likabehandlingsplanen utifrån en nulägesanalys och den behovsinventering som då görs. Förskolechef samt styrelsen är ansvarig för detta arbete.

Förankring av planen mot diskriminering och kränkande behandling

- Alla vuxna inom förskolan, skall känna till och aktivt arbeta för att likabehandlingsplanen följs
- Planen förankras hos styrelse och förskolechef på styrelsemöte.
- Förskolechefen presenterar planen för resten av personalgruppen på personalmöte och även för vikarier och praktikanter
- På föräldramöten och/eller styrelsemöten sker presentation för övriga föräldrar/medlemmar.
- Planen förankras hos barnen t.ex. vid förmiddagssamling.

Främjande insatser 2023

Insatserna förblir detsamma som för föregående läsår

Vi kommer att motverka kränkningar genom att arbeta efter följande:

- Alla barn upplever att det finns vuxna som värnar om dem på alla sätt.
- Alla ska känna sig sedda, bekräftade och tillåtas vara individer utifrån sina egna villkor.
- Vi skall aktivt motverka alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.
- Alla vuxna och barn skall känna att de har möjlighet till inflytande, delaktighet och känsla av sammanhang.

Aktiviteter:

- I den dagliga verksamheten genom lek och samtal kring hur en bra kompis ska vara och hur man ska/kan säga ifrån när man tycker att det inte känns bra.
- Att använda vardagssituationer och rutiner vid till exempel mat, påklädning och utevistelse till att träna den empatiska förmågan genom att uppmuntra barnen att lyssna på varandra och hjälpa varandra.
- Läs sagor som tar upp känslor, relationer, kompisskap och så vidare.
- Vi ser till att alla barn får vara med och inte känna utanförskap.
- Vi visar hur man på olika sätt kan lösa konflikten.

Alla som arbetar på förskolan har ansvar att:

- Agera och följa upp eventuella kränkningar eller diskriminering som eventuellt förekommer.
- Uppmärksamma och prata med de inblandade om det som hänt anpassat till barnensålder och utveckling.
- Visa att beteendet inte är accepterat.
- Vid upprepade kränkningar informera förskolechef och föräldrar.

Förskolechefen har ansvar att:

Vid eventuella kränkningar eller diskriminering, i samarbete med personalen på förskolan, upprätta en plan för åtgärder och uppföljning.

